

Glas za veznikov

Leto I - Št. 33 Informacijski dnevnik P. W. B. Cena 2 liri

TRST, petek, 27. julija 1945

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via S. Pellico 8. - Telefon št. 93854

OGLASI: Cena za milimetar vrhine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni oglas L. 12. V vsebini lista (tekstualni oglas) L. 12. Dveletni ni včet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov na vračilo.

ODLOČITEV NARODA

Zjutraj so bili objavljeni končni izidi angleških volitev. Angleški narod je v svobodnih, nemotenih in pravičnih volitvah izbral večino, ki bo povzročila, da bo delavska stranka prevzela skrb za vladne posle v prihodnji parlamentarni dobi. Četudi so bile volitve v času, ko še vedno stoji na bojnem polju nepremagan eden izmed sovražnikov Velike Britanije in Združenih držav — Japonska —, vendar se ni vojni pohod na prostranstvu Tihga morja niti za trenutek ustavil. Obe angleški vodilni stranki sta pred volitvami obljubili svojim volilcem, da bo Velika Britanija to težko in odločilno bitko vodila do zmagovitega konca z vsemi sredstvi, ki jih ima. Britanska vojna vodstva na razpolago, ako se bo to tudi zgodilo.

Ce tudi so se razen tega volitve vršile v deželi, katera je še v veliki meri pod orožjem in je zaposlena še v zelo velikem obsegu s proizvodnjo vojnega materiala, kjer vlada še stroga omejitev pri delitvi živil, obleke, bencina in drugega blaga, so vendar izvedli volitve s vsoto tisto skrbnostjo, pravilnostjo, točnostjo in poštenostjo, katero je odlikala angleških volitev v dobah miru. Glasovanje je bilo popolnoma tajno. Nobena živa duša ni vedela, preden niso bili glasovi preštet, katera stranka bo zmagała. Nihče ni nadlegoval volilca, kako bo volil ali volila. Nihče ni nikogar ustraševal. Nihče ni nikomur grozil ali izvajal nad volilci nasilja, da bi tako vplival na njegovo odločitev. Kandidati obeh strank so bili svobodni ter so mogli napadati drug drugega... kar so tudi v obilni meri storili... s ostrimi besedami. Mnoge težke obtožbe so povedali drug o drugem, toda takšna je svoboda govora, na katero je Anglija upravičena ponosna. Ponovno je celo v času vojnega viharja dokazala, da je svoboda govora sestavni del njene veličine.

Britanski narod si je izbral delavsko vlado. Mnogi izmed izvoljenih poslancev, ki bodo zastopali angleški narod v parlamentu, so se borili na bojiščih, križarili po nebu, požrtvovalno pluli po morjih in želji, da porazijo osvobodnega fašističnega iz nacističnega sovražnika. Vsi ti moške so se borili rano ob rano s svojimi tovariši in tako bo v britanski parlament izkušnje, katere so pridobile na bojnih poljanah. Drugi so delali v popolnem soglasju s svojimi konservativnimi tovariši pri boju za zmago nad sovražnikom. Ko so dosegli svoj cilj v Evropi, so se podali vsak po svoji poti.

Angleška delavska stranka predstavlja danes angleški narod. V novem parlamentu imajo svoje zastopnike še nekatere druge stranke, toda delavska stranka ima znatno večino. V angleškem parlamentu so zdaj dva komunistična člana. V zadnjem parlamentu je bil sam eden, toda zdaj ne bo on edini predstavnik komunističnega političnega prepričanja.

Pred približno dvajsetimi leti je za vladala v Veliki Britaniji delavska stranka, tako da ujetna današnja zmaga ni nobena revolucionarna novost, ki bi vzemirjala kogar koli v Veliki Britaniji. Večina delavske stranke ni bila prej tako velika, niti niso bile njene politične izkušnje tako obsežne in zaslovene v narodu tako močne. Nova vlada bo brezdomno izvedla spremembe v življenju Velike Britanije, toda te spremembe bodo izvršene v soglasju z globoko vkoreninjeno in preizkušeno tradicijo, na katero je ponosen vsak Anglež kot na svoje politično dediščino. V glavnem bo angleško življenje šlo naprej po tolikokrat preizkušenih potih angleške politike toda angleška delavska stranka je zagotovila, da bodo nekatere spremembe za izboljšanje usode dežele hitro postale predmet vladnega udeleževanja. Nova vlada jamči, da bo sveta izvrševanja ljudskih želja, ker jo je narod postavil pri pravičnih, svobodnih in enakopravnih volitvah, da ga zastopa doma in v tujini.

Ves svet, posebno pa razruvana Evropa, kaj vidi v teh svobodnih volitvah silko prave demokracije na delu, resnične svobode govora, misli, udeleževanja in svobode pred ustrašovanjem, za kar se je Velika Britanija rano ob rami s svojimi junaskimi zavezniki Združenimi narodi, bojevala tako vztrajno, dolgo in s tolikimi žrtvami.

ZNAČAJ LABURISTIČNE ZMAGE

Kako je Anglija sprejela izid včerajšnjih volitev

Izid je izzval presenečenje

London, 27. julija
Anglija je danes doživela enega izmed najrazburlivejših dni. Ob pol enajstih dopoldne so izdali prvo uradno objavo: izmed 20 poslancev so laburisti dobili 16 in konservativci ostale. Potem so rezultati kazali od ure do ure skoro isto sliko. Istotako pa so prihajali v javnost tudi prvi podrobni podatki.

Porušen je mornarški minister, notranji minister, minister za informacije, za zrakoplovstvo, letalsko proizvodnjo, prosvetni minister, vojni minister. Do dveh dopoldne je bilo znano, da je deset glavnih Churchillovih ljudi padlo na volilnem bojišču. Postalo je jasno, da bi zaradi izgube svojega glavnega stana Churchill ne mogel več sestaviti vlade, če bi se, vojna sreča v zadnjih trenutkih, še tako obrnila.

Ob tistih dopoldne je bil izid bitke popolnoma jasen: laburisti so imeli absolutno večino poslanskih mandatov.

Kako je London sprejel izid volitev? Predvsem presenečenje, ki, ogromno presenečenje. Do nedavnega so govorili, da ni moge goč uginiti, kakšen bo rezultat volitev, ker narod še 10 let ni volil, ker so nove generacije stale prvič pred volilnimi skrinjicami.

Nihče pa gotovo ni mislil, da bo liberalna stranka iz teh volitev izšla kot popolni poraženec. Voditelj liberalne, sir Archibald Sinclair, ni izvoljen. Prav tako ni predsednika stranke, lady Bonham Carter, parlamentarni tajnik stranke ter končno še velika nada liberalcev, sir William Beveridge.

Churchill je podal ostavko, vendar bo lahko ostal v parlamentu na čelu opozicije, ki go-

Churchill odstopil

London, 27. julija
Winston Churchill je v zvezi z izidom volitev, ki so se vršile dne 5. t. m. in katerih izidi so bili včeraj objavljeni, odstopil kot ministrski predsednik prehodne volilne vlade. Podal se je v Buckinghamsko palačo, kjer je britanskemu kralju Juriju VI. podal ostavko celotne vlade.

ZADNI VOLILNI IZIDI

London, 27. julija
Objavili so dozdaj 624 volilnih izidov iz 640 volilnih okrožij: laburistična stranka je prejela 388 poslancev, konservativci 209, liberali 11; neodvisni 3; komunisti 2 in druge opozicijske stranke 11 poslancev. Tako razpolagajo laburisti in njihovi zavezniki v spodnji zbornici s 413 glasovi, konservativci z 209 mesti. Po številu oddanih glasov je 15 milijonov volilcev glasovalo proti konservativni vladi, 9 in pol za vlado.

Churchillova poslovilna izjava

London, 27. julija
«Odločitev britanskega naroda se zrcali v izidu volitev, ki so bili danes objavljeni. Zato sem odločil dolžnost, ki mi je bila poverjena v najbolj črnih dneh. Obhajam, da mi ni bilo dovoljeno voditi do zmagovitega zaključka vojno proti Japonski. Vsi načrti za ta cilj in vse priprave so zaključene. Njih uspeh se bo pokazal mnogo prej, kakor nam je bilo dovoljeno dozdaj upati.

Ogromne odgovornosti v deželi in v inozemstvu bodo padle na ramena nove vlade in vsi upajmo, da jih bo nova vlada uspešno odlično rešiti. Ne preostaja mi drugega, kot zahvaliti se britanskemu narodu, v imenu katerega sem zadnja leta delal kot njegov služabnik, za neomajno podporo, katero mi je nudil pri izvrševanju moje naloge in za številne izraze spoštovanja, katero je gojil do svojega služabnika.

Sestanek v Potsdamu
Berlin, 27. julija
Nocoj Truman javlja, da bo predsednik Truman podal ameriškomu narodu poročilo o uspehu razgovorov, čim bo konferenca treh velesil v Berlinu končala.

Truman je prvotno nameraval dati to obvestilo kongresu po vrnitvi toda ker bi zasedanje senata utegnilo biti odloženo, se je odločil govoriti narodu.

CLEMENT ATLEE

Attlee sestavlja vlado

London, 27. julija
Vodja laburistične stranke, Clement R. Attlee, je dobil od kralja nalog, da sestavi novo vlado.

Attleejeva izjava po objavi izidov

London, 27. julija
Voditelj angleške delavske stranke, Clement R. Attlee, je podal na sestanku z novinarji, ko so bili znani izidi volitev, katerih je njegova stranka dosegla veliko zmago, naslednjo izjavo:

«Moja stranka je stopila v volilni boj s točno izdelanim in na točno določenih načelih utemeljenim volilnim programom. V zunanji politiki ima naša stranka dolgoletno tradicijo, ki sega mnogo let nazaj v dobo, ko je bil naš zunanji minister pokojni Henderson, ki se je trudil, da naša načela uresniči v svetu. Nikdar se nismo odmaknili od načela, da je novi svetovni red potreben, če se hočemo izogniti vojni. Prav tako tudi naš gospodarski načrt obsega ves svet in temelji na načelu, da je potrebno povsod dvigniti življenjsko raven ljudskih množic.

Naša notranja politika v vsem odgovarja naši zunanji politiki. Vse to smo povedali z jasnimi besedami našim volilcem. Mislim, da izid volitev kaže, da so nas volilci pravilno razumeli in se zavedali, da delavska stranka poseduje voljo prav tako kot ljudi, da bo mogla vse to uresničiti. Kar je najnamočnejše pri teh izidih, je ogromen porast glasov, katere so oddali za nas. Ne smajo v kraj, kjer so bili naši pristaši iz prejšnjih volitev, kot so poljedelski in delavski kraji in industrijskih področjih, kjer volilna okrožja vseh vrst kažejo kako se je pomnožilo zaupanje naroda v našo stranko. Naša je imela srečo, da je lahko postavila pred volilce odlično skupino kandidatov, med katerimi so številni

mladeniči, ki pripadajo vojski, ki bodo prišli v zbornico novi moderni duh.

Jaz in moji tovariši vemo kakšna naloga nas čaka, toda mislim, da je narod odločil, kakšno vrsto notranje in zunanje politike želi. Upam, da bo laburistična stranka izpolnila njegove želje.

Laburistična stranka je prevzela nalogo, da bo podprla socializacijo težke industrije, prometa in rudnik kot tudi javne imovine angleške narodne banke.

Prepričan sem, da bi britanska demokracija mogla ogromno prispevati stvari svetovnega miru in blaginji, ki bo stala na zdravih temeljih. Ne delamo si nobenih utvar o težkih nalogah, katere bo morala naša dežela reševati, in o vprašanjih, katere bodo zahtevala odgovor od sveta v prihodnjih letih, toda prepričan sem, da bomo mogli ustvariti novi svet. Imamo pred seboj še dolgo vojno in gospodarske stiske. Mislim, da smo na pragu nove dobe, ki bo prinesla velik preplek v osvoboditvi človeškega rodu. Zaradi tega ne bo potrebno izvršiti v Veliki Britaniji samo veliko obnovitveno delo, ampak bo treba predvsem sodelovati z našimi velikimi zaveznicami, Združenimi državami in Sovjetsko zvezo».

Vrnitev Poljakov v domovino

London, 27. julija
Henri Lukas, predstavnik poljske vlade narodne enotnosti v Londonu, je včeraj pojavil, kako gleda poljska vlada na vprašanje vrnitve Poljakov iz tujine v domovino. Izjavil je, da imajo vsi poljski državljani v tujini pravico in dolžnost vrniti se v domovino, čas in način vrnitve bodo kmalu objavili, ker sta se poljska in britanska vlada že sporazumeli o tem vprašanju.

Poljska vlada narodne enotnosti kot izraz želja naroda misli, da se bodo mogli poljski vojniki vrniti v domovino v svojih edinih. Tisti vojniki pa, ki se ne bodo hoteli vrniti, bodo odpuščeni. Poljska in britanska vlada se še vedno pogajata, kako naj bi se izročili poljski vojniki poveljstvu poljske vlade narodne enotnosti. Dokler ne bodo objavili izidov dogovora, ki je še v teku, bo vsak poljski, odpravljeni vojak, ki se želi vrniti v domovino od njihovih edinic, nezakonit.

Sovjetska zveza prosi pomoči pri upravi UNRRA

Washington, 27. julija
Podravnatelj družbe UNRRA, Roy Hendrickson, je naznanil, da je Sovjetska zveza zaprosila družbo UNRRA za pomoč v znesku 700 milijonov dolarjev.

Hendrickson je izjavil, da bo prošnja šla svojo rečno pot in bo pred vsem ugodno finančno pomoč Sovjetske zveze, da bi pripravili podporo. Hendrickson je dodal, da je družba UNRRA do konca preteklega junija dobavila 300.000 ton materiala v vrednosti okrog 300.000.000 dolarjev. Te dobave so poslali v Grčijo, Italijo, Poljsko, Češkoslovaško, Jugoslavijo, Kitajsko, Albanijo in v taborišča za begunce družbe UNRRA.

Važne odločitve AVNOJA

Beograd, 27. julija
Predsedništvo jugoslovanskega protifašističnega narodno osvobodilnega odbora je na svojem zasedanju odobrilo številne nove zakone. Med njimi je tudi zakon, ki ukinja uporabo denarja, ki so ga kovali v Jugoslaviji med nemško zasedbo. Ta denar bodo nadomestili z novim denarjem, ki ga bodo izdali federativne Jugoslavije za vsoto 500 milijonov dinarjev.

Drugi zakon določa, da preidejo vse ladje, pristanišča in ladjedelnice pod upravo prometnega ministrstva. Končno so odobrili še nov zakon, o ustanovitvi posebne državne službe, ki naj skrbi za motoriziranje poljedelstva.

DEMOKRATSKE BESEDE

Vzganjanje nemškega naroda

V članku v listu «York Herald Tribune» piše bivši zunanji minister Welles da je ameriška preproda vsakega političnega delovanja v predelih Nemčije, ki so jih zasedle ameriške čete, potrebna za bodočo varnost, ker nemški narod ni še zrel za samovoljo. «Spomniti se moramo, je pripomnil, da so leta 1918 dali nemškemu narodu možnost, da bi ustvaril demokratsko državo. To je propadlo v prvi vrsti zaradi tega, ker nemški narod ni zaval v demokracijo in ni bil demokracijo usmerjen». Ko obravnava sedanje stanje Nemčije, Sumner Welles našteva vzroke, zaradi katerih ne morejo dovoliti Nemcem, da bi vodili svojo politiko. Ti vzroki so: niso se sodili vojni zločinci, niso odstranili iz gospodarskega življenja članov nacistične stranke, niso se rešili prehrane ter morajo še uveljaviti vprašanje bodočih meja.

Sumner Welles nadaljuje: Združene države so ustopile v vojno proti Nemčiji, da bi branile svobodo ter strle za vedno Hitlerjem in nemški militarni nismo. Niso pa tega storile zato, da bi osvobodile nemški narod. Kot je razvidno iz raznih preiskovanj, je večji del nemškega naroda podpiral nemški vilji stan ter nacistično upravo. Nemci niso zreli za samovoljo. Mi nismo dolžni, da bi jih v tem podpirali, kot smo storili z narodi zasedenih dežel. Zmagali smo nad Nemci, posledica tega je, da bomo podželi vse potrebne korake, da ne bo mogel nemški narod pripravljati v bodoče svetu nove vojne.

Mir bo primerno zagotovljen le v primeru, če bomo mogli prepričati nemški narod, da opusti vsako misel na novo vojno ter da je za nemške interese in interese drugih narodov demokracija najboljša rešitev. Tega pa se ne da doseči v kratkem času. Welles je izjavil, da je njuno potrebno sporazumeti se o enotni politiki v Nemčiji. Sporazum bi lahko dosegli v Potsdamu na ta način, da bi vojaška zasedba Nemčije trajala, dokler bi ne postavili novih temeljev za novo in varno Nemčijo. Priporočila nadalje, naj bi poskrbeli za politično decentralizacijo Nemčije, naj bi bila vojaška zasedba usmerjena tako, da bi pospešila to decentralizacijo in naj bi prepovedali vsako politično delovanje, dokler ne bo dobila nova Nemčija trdnih temeljev.

Sumner Welles je zaključil, da moremo samo z dolgotrajno vzgojo nemškega naroda doseči obnovo političnega življenja, na podlagi katere bo mogla Nemčija prevzeti dolžnost demokracije samovolje. Šele tedaj bomo lahko sprejeli Nemčijo med Združene narode.

Iz Slovenije

Prvi vlak z Jesenice na Primorsko po 25 letih je odpeljal te dni. Vseh 25 let je bila proga zaprta, ker fašisti niso želeli, da bi se po njej razvijal promet.

Tovarna razseda sokov v Celju, je poleg tovarne v Erfurtu v Nemčiji edina te vrste v Evropi. Je prilika popolnoma nepoškodovana v slovenske roke. Zased je zaposlenih 38 delavcev, v jeseni pa jih bo verjetno 80. Maksimalna produkcija je 2 in pol milijona litrov sadnih sokov na leto. Kapaciteta strojev je 8 do 9 tona predelane sadja na dan. Ogromna količina more posluži v pol ure 100 kg sadja.

V mariborskem okrožju so razdelili 20.900 litrov nafte, 12.300 litrov bencina in 1.400 litrov pogonskega olja za mlačev. Okrožje je dobilo tudi 100 traktorjev.

Jedlarna v Guštanju bo v kratkem dosegla predvojno zmogljivost.

V Murski Soboti so vzpostavili poštni promet.

Vseh posestev v bivši dravski banovini (Slovenija) brez Korotke in Primorske je bilo 154.628. Od teh jih 57% ni obsevalo več kot 5 ha, kar je zanimivo za preživljanje kmetijske družine.

Razprava proti Pétainu

Pariz, 27. julija
Pri današnji razpravi proti Pétainu je bil zaslišan kot prič Jeaneney, ki je bil leta 1940 predsednik senata. Dejal je, da je bilo premirje «neodpuščljiva ter nepopravljiva napaka». V nadaljevanju pričevanja je dejal: «Pétainova krivda leži na njemu še danes z vso težino. Pétain ni izpolnil svoje naloge. Na sramoten način je odpovedal.»

Pétainov branilec je izjavil, da je Pétain pisal Hitlerju ter se mu ponudil za talca namesto 100 nedolžnih talcev, ki so jih Nemci izbrali ter jih ustrelili zaradi ubitja dveh nemških častnikov.

Truman v Frankfurtu

Berlin, 27. julija
Predsednik Truman je danes predložil ameriške čete v Frankfurtu na Meni. V ameriškem zasedbenem področju so izdali ukaz o zaplenitvi vseh zasebnih avtomobilov in motorjev.

Halifax odpotoval v London

Washington, 27. julija
Britanski poslanik v Združenih državah lord Halifax je včeraj popoldne odpotoval v Anglijo, kjer bo prebil svoje vsakoletne počitnice.

Nemško strelivo proti Japonski

Pariz, 27. julija
Thomas J. Kane, polkovnik artilerijskega oddelka ameriških sil v Evropi, je včeraj izjavil, da bodo Američani rabili v vojni proti Japoncem nemško strelivo, ki so ga zaplenili na evropskem bojišču. Polkovnik je sporočil, da znaša strelivo, ki so ga Američani zaplenili, sovražnikovo, komaj tretjino količine, ki so jo Američani prinesli v Evropo.

VOJNA NA DALJNEM VZHODU

STALNI NAPAD SVEČAN POZIV NA JAPONSKO MORNARICO JAPONSKI NA VDAJO

New York, 27. julija
Vojno poročilo admirala Nimitza javlja, da so ameriška in britanska letala iz letalonskih uničila ali poškodovala 20 ladij v japonskih notranjih vodih. Poškodovali ali uničili so pri tem tudi 170 japonskih letal.

Velike so izgube japonskih vojnih ladij: 3 oklepne ladje, 3 težke in 2 lahke križarke, 5 letalonskih, 3 torpedovke, 1 topniška ladja in 1 podmornica. Pri vseh teh operacijah so izgubili osem britanskih letal, pri čemer je izgubilo življenje 12 letalcev.

Letace velstrdnjave so napadle petrolejske cistilnice v okolici Tokia.

Kitajsko vojno poročilo javlja, da so kitajske čete vdrle v južno predmestje mesta Janghua, ki leži ob glavni cesti v Kweiling.

Vrhovno poveljstvo birmanskega vojnega področja javlja, da so bili vsi japonski napadi odbiti. Boji se v mapjeem obsegu nadaljujejo med Tanguom in Nanglebinom na cesti med Mandalayem in Rangunom. V bližini Penavega je sovražnik, poskušal prekrčiti cesto. Bombniki «Liberator» so zadeli nekaj 4.000 tonsko ladjo v zalivu Padanga.

Gospa Čangkaškova preučuje Beveridgeov načrt

Čim se bo vreme shladilo, se bo gospa Čangkaškova vrnila v Čungking. Po osemmesnem zdravljenju v newyorški bolnici, kjer so jo lečili zaradi živčne izčrpanosti in neuspešnosti, se ji je zdravje že zelo izboljšalo. Zdjaj biva kot okrevajoči bolnik neke izven New Yorka. Čuvajo jo ameriški «Gizmens».

Washington, 27. julija

Predsednik Združenih držav Harry Truman, ministrski predsednik Winston Churchill in generalisimus Čangkaškij so izdali poslanico japonskemu narodu. Japonski narod opozarjajo, da se Združene države, Velika Britanija in Kitajska pripravljajo, da zadajo Japonski smrtni udarec, da pa je japonskemu narodu še vedno odprta možnost, da konča spopad. Poslanica zagotavlja japonski narod, da je prišel trenutek, ko se mora odločiti, ali hoče še nadalje prenašati samosilniško vladu svojih militaristov, katerih umazani računi so pripeljali japonski imperij na rob prepada ali pa hoče slediti po poti razuma. Vpliv in ugled njegovih vednih svetovalcev mora biti za vedno uničen. Dokler ne bodo uvedli novega reda in ne bodo dali jasne dokaze, da je prenehala vsaka nadaljevanje v vojnem, bodo izvedeni deli japonskega ozemlja ostali pod zasedbo zaveznikov vojske.

Poziv nadalje podrtava, da bodo zaključki, ki so bili sprejeti na konferenci v Kairu izvršeni, tako da bo japonska oblast omejena na japonske domače otoke. Člani japonske oborožene sile se bodo mogli po razorožitvi vrniti v domovino. Zavezniki ne nameravajo spreminjati japonski narod v sužnje niti ga ne uničiti kot narod, toda vojne zločince bodo brezpogojno kaznovali. Japonska vlada bo morala odstraniti vsako oviro za razvoj demokratskih gibanj v japonskem narodu. Japonska industrija bo smela nadaljevati s svojim delom za mirne cilje, nikakor pa ne v onih panogah, ki bi omogočile ponovno oborožitev. Samo pod temi pogoji bo imel japonski narod dostop do surovin, ki so mu potrebne. Zavezniške vojske sile se bodo umaknile iz zasedbenih področij, kakor hitro bodo izpolnjeni gornji pogoji in bo v deželi vladala oblast, ki bo imela mirne cilje.

Berlinski župan objavlja vdanost

Berlin, 27. julija
Berlinski župan Artur Wern je v svojem imenu, v imenu svojih podrejenih uradnikov in vsega berlinskega prebivalstva izrazil pokorščino zavezniškemu poveljstvu, ki zdaj nadzoruje mesto. V svoji poslanici službe vam izrekam svoje spoštovanje ter vam zagotavljam stalno in popolno vdanost. Obvezno jemmo se po vaši odredbi, da bomo neutrudno delali za obnovo Berlinskega mesta in za obnovo Berlinskega prebivalstva. Zavezniško poveljstvo bo izdalo posebna navodila o četvi v berlinskem področju.

Mezda in prehrana v Berlinu

Berlin, 27. julija
Današnje uradno poročilo javlja, da so se ameriške, sovjetske in britanske oblasti v Berlinu zedinile glede kontrole civilnega berlinskega prebivalstva. Dolodili so enoten sistem plač in prehrane ter so zagotovili dobavo goriva za prihodnje leto. Poročilo izjavlja, da so spoznali, da je enotni sistem mezd in prehrane zelo prikladen in da so se v tem smislu takoj sporazumeli. Zavezniško poveljstvo bo izdalo posebna navodila o četvi v berlinskem področju.

Radio Tokio je objavil vest, da bi Japonska sklenila mir, če bi Združene države zavzele milejšje stališče in bi ne zahtevale brezpogojne predaje.

Prehrana v Jugoslaviji

Izjava šefa odposlanstva ustanove UNRRA za Jugoslavijo - Lehman pri maršalu Titu

Beograd, 27. julija. Šef odposlanstva družbe UNRRA za Jugoslavijo Mitali Sergejčik, ki je na terenu preučil položaj Jugoslavije v pogledu prehrane, je jugoslovanskim in tujim novinarjem dal posebno izjavo, v kateri je med drugim dejal tudi sledeče:

Pomoč družbe UNRRA bi morala biti čim hitrejša in čim učinkovitejša, da bi se v Jugoslaviji zmanjšale težave, ki groze nastopiti po zimski sezoni. Sergejčik je razložil, da Jugoslavija na dva dela: na bogato severozahodno ravnino in pastirski jugoslovanski kras. Dejal je, da Jugoslavija tudi v mirnem času kot celota ni imela preseka. V kolikor so ti obstajali v severozahodnem delu države in bi morali služiti za kritje primanjkljaja na jugoslovanski ravnini, ki je danes od ravni stradanja.

Vasi so poiznane. Obe nasproti strani sta uničevali prometne zveze. Žužina je bila izpremenjena. Jugoslovanska polovica je zadržala na ravni, ki je nižja od ravni stradanja.

Netoljuna letina bo znatno zadošala za predhodni letnik. Tudi suša je znatno zmanjšala donosnost v posameznih področjih.

Pomanjkanje prevoznih sredstev

V prometnih zvezah med bogatimi in siromašnimi predeli so nastopile težave oelo v mirnih dobi. Danes so težave zaradi pomanjkanja vagonov, lokomotiv, tovornih avtomobilov in vprežnih voz, zaradi uničenosti cestnih in železniških mostov in poškodovanih cest in železnice so mnogo večje. Tudi če bi imeli v severozahodni Jugoslaviji preseček, bi ga brez zadostnega števila tovornih avtomobilov ne mogli razdeliti.

Februarija 1945 in v naslednjih mesecih so prišle v Jugoslavijo le manjše količine blaga. Takrat zaradi podaljšanja evropske vojne ni bilo na razpolago zadosti ladijske toneže. Poslane količine so bile popolnoma neadekvatne. Zelo majhne količine blaga so prišle v Črno goro in Liko ter v pašne dele južne Hrvaške.

Sarajevo je bilo osvojeno 5. aprila 1945. Zaradi velikega števila beguncev je prebivalstvo mesta zelo naraslo. Čeprav je mesto odda-

ljeno od obale komaj 240 km, je dobilo v 7 tednih le nekaj nad 2 kg moke na osebo, ker je bilo na razpolago le 176 avtomobilov za uso Bosno in Hercegovino. Odkar je dobilo zavezniško vojno odposlanstvo na razpolago ladje, so pripeljali na šivilja naplinala huke. V notranjosti dežele pa je bilo mogoče prepolniti le polovico izkrancenega tovora. Zaradi tega je bil zmanjšan dovoz živil.

Junija sta luki Split in Dubrovnik lahko sprejeli na teden samo 10.000 ton. Iredno veliki napor so bili storjeni v šivilski luki. Tako se je skupna zmogljivost dalmatinskih luk dvignila na 10.000 ton mesečno.

Trst rešuje položaj

Trstaska luka je sedaj na razpolago za mesečni uvoz 45.000 ton. Vpostavljen je železniški promet med Tratom in Beogradom. Polkovnik Vukobratović, ki je kot partizanski vođa sodeloval pri uničenju številnih mostov, nosi zdaj kot prometni minister odgovornost za njihovo popravilo.

Zdaj prihaja pomoč v notranjost preko Trsta. Tekstilne surovine so prišle v lovarne, v Vojvodino so bili pripeljani traktorji, živila pa so bila poslana predvsem Ljubljani in Zagrebu. V Sloveniji dobiva prebivalstvo živila v vrednosti 1.100 kalorij. V Veliki Britaniji se je smatralo v vojnem času, da je za vzdrževanje zdravlja potrebno 2.800 kalorij dnevno.

Če hočemo, da bo prispela pomoč, je dejal Sergejčik, mora imeti UNRRA dovolj avtomobilov. Minimalna potreba za Jugoslavijo bi bila 6.000 avtomobilov, doslej pa jih je bilo odobrenih za julij 380, v avgustu bo poslanih 662 in v septembru 600. Če ne bo prispela le pred avgustom šestkrat večje število avtomobilov, bodo živila v skladiščih propadla, tisoči Jugoslovanci pa bodo trpeli pomanjkanje.

Do konca junija je dobila Jugoslavija od zavezniške vojne misije 120.000 ton živil, kar je 320.000 ton manj, kot je bilo prvotno načrtu. UNRRA ni mogla dobiti zadostne toneže. Jugoslovanska misija družbe UNRRA, ki so bili izdelani leta 1943, marveč z ostrim na minimalno potrebo. V tem primeru bi imeli

zahteve več možnosti izpolnitve. Ko pa so bile te potrebe predložene, je skupna uprava v Washingtonu zmanjšala vse količine.

Ravnatelj Lehman pri maršalu Titu

Radio Beograd javlja, da je maršal Tito sprejel generalnega ravnatelja družbe UNRRA, gospoda Herberta Lehmana. Pri sprejemu so bili prisotni ministri Petrović in Hebrang, generalni major Djurić in Rudolf Bičanić. Lehman je prišerno pozdravil maršala Tita in izrazil zadovoljstvo, da lahko UNRRA pomaga narodni Jugoslaviji. V odgovor je maršal Tito izjavil, da so narodi Jugoslavije v zadnjih dneh posebno zadovoljni s pomočjo, ki jim jo proči UNRRA.

Ravnatelj Lehman je izrazil občudovanje, da je bila pomoč ustanove UNRRA Jugoslaviji slaba in dejal, da bo v bodoče večja in hitra. Gospod Lehman se za nedostatek transportnih sredstev in je dejal, da bo osebno gledal na to, da se Jugoslaviji dodeli čim več tovornih avtomobilov. Nato se je gospod Lehman zanimal, kako se vrši razdelitev. Maršal Tito mu je odgovoril, da je pomoč prispela pravčasno tja, kjer je najbolj potrebna, v Liko, Črno Goro in druge kraje. To, kar je rekel, lahko potrjuje tudi sami člani delegacije ustanove UNRRA v Jugoslaviji, namreč, da so dobili pomoč samo tisti, ki so jo zares potrebovali, in to brez ostru na njihove politične verske in druge razlike.

Maršal Tito je dejal gospodu Lehmanu, da je bila največja težava ta, da ni bilo dovolj tovornih avtomobilov za transport blaga in dejal, da so uporabljali tisoč vojaških avtomobilov v te namene. Zdaj poteka razdelitev hitreje in bolje. Gospod Lehman je naglasil, da mu je bilo znano, da so bile velike težave, ki so jih predstavljale pristanišča in ladje. Danes so na razpolago ladje, toda ni blaga. Maršal Tito je naglasil, da lahko pokvari pomoč, ki jo je proči UNRRA, posebno kar se tiče črne gore in Dalmacije.

Generalni direktor ustanove UNRRA je izjavil, da mu je žal, da zaradi bolezni ne more obiskati teh krajev.

Pogled na ruševine berlinskega Reichstaga, ki je bil simbol nacistične sile in kjer so se Nemci obupno borili proti zmagovalnim zavezniškim četam.

Meščanska zborovanja v Ameriki

ŠTIRI SVOBOŠČINE, NA KATERIH TEMELJI NEODVISNOST ZDRUŽENIH DRŽAV

„Smatramo za samo po sebi umevno resnico, da so vsi ljudje po rojstvu enaki, da je vsakdo prejel od Stvarnika nekatere neodtujljive pravice, med katerimi je pravica do življenja, do svobode in pravica do stremeljenja po življenjski sreči. Za doslej te pravice med ljudmi so postavljene vade, ki izvršujejo oblast na podlagi pristanka ljudstva, kateremu vlada. Sveta narodova pravica je manjšati ali ukiniti vsako obliko vladavine, ki temelji na nacijskih in organizacijskih oblasti, ima pa tudi pravico postaviti novo vladavino, ki temelji na nacijskih in organizacijskih oblasti, ki se zdi ljudstvu najprikladnejša za njegovo varnost in življenjsko srečo.“

Izloček iz izjave neodvisnosti, zgodovinske listine o ameriški suobdi, katere osnutek je 1776 izdelal Thomas Jefferson, tretji predsednik Zdrženih ameriških držav.

Ameriški ideal predstavljajo štiri svoboščine:

1. Svoboda govora; 2. svoboda vere; 3. svoboda pred pomanjkanjem; 4. svoboda pred ustrahovanjem.

Ce bi Američane vprašali, katere izmed navedenih svoboščin je največ doprinesla k uresničenju ostalih treh, bi mnogi najbrže odgovorili: „Svoboda govora“. Verjetno bi tudi zatrjevali, da je Amerika sama proizvedla svobodo govora in da je bila ustava Zdrženih držav ostvarjena samo zaradi tega, ker so imeli ljudje različnih nazorov priliko, da se sestajajo, med seboj svobodno razgovarjajo in tudi poravnajo morebitne medsebojne spore. Ta svoboda izmenjave misli je ostvarila listino, ki je ameriški demokraciji dala obliko, in svobodo uvrstila med trajne ustavne pravice.

Gotovo je, da posamezniki v Ameriki danes nimajo tarzitihi koristi od svojih ustavnih pravice. Ker se pač ne poslužujejo pravice govora pred javnostjo ali drugacega javnega izražanja svojih misli. Amerikanci ne tajajo, da je bila pravica svobodnega izražanja včasih tudi zlorabljena. Pri tem pa lakoj poudarjajo, da je to zanezanje in zlorabljanje le izjema, ne pa pravilo.

V Zdrženih državah imajo posebno ustanovo, ki dajejo svobodi govora prikupneje obliko. Nobena teh ustanov namreč ni postala tako svojiska ameriški tradiciji, kakor so meščanska zborovanja v New Englandu.

V tisočih malih mestih in trgih severozahodnega dela Zdrženih držav sodelujejo na teh zborovanjih meščani o svojih zadevah. Na meščanska zborovanja prihaja vsa družina — oče in mati, da volita, otroci — da poslušajo.

Ta meščanska zborovanja so se razvila iz v nekaj več kot golo reševanje občinskih zadev. Uporabljajo jih za

javne govore, predavanja in spoina razpravljanja.

Potek meščanskega zborovanja

Omenili smo že, da se vrši meščansko zborovanje enkrat letno. Takrat podaja stari občinski odbor pred člani občine obratun svojega enoletnega poslovanja.

Predstavljam si večji prostor na občinskem uradu. Za občinski sestanek so ga primerno preuredili. V ospredu so misle a prostori za dosežane občinske občinitve, v ozadju pa se vrstijo klopi in stoli, kjer se bodo posedli občani. Poseben kotiček je pripravljen za otroke, ki pogosto spremljajo starše na zborovanje. Tam se udijo biti svobodni in spoznavajo demokracijo, ki je njihova najdragocenejša dediščina in jamstvo za bodočnost.

Z resnimi obrazi prihajajo občani. Može in žene, starejši in mlajši, ugledniki in preprosti. Tu so vsi enaki. Vsakdo bo lahko govoril in povedal svoje mnenje, vsakdo bo lahko glasoval, vsakdo bo lahko izvoljen.

Predsednik vodi zborovanje, vzdržuje red in pazi, da lahko vsakdo pove svoje mnenje. Govori si sledijo kot so se govorniki prijavili. Vsakdo ima pravico predložiti svoje predloge, ki naj jih mesto izvrši v svoji bodoči poslovni dobi. Pravico glasovanja o teh predlogih imajo vsi navzoči člani občine.

Uvod v zborovanje so seveda poročila občinskega občinskega odbora. Občinski tajnik poroča o denarnem gospodarstvu mesta. Meščani določajo davke sami. Odločajo tudi o načinu razdelitve. O predložitvi poročil občinskega odbora se vrši seveda razgovor. Stavlja nove predloge, ki prihajajo nato na glasovanje. Pri glasovanju, kakor tudi pri volitvah odloča večina. Kadar gre za manjše stvari, glasujejo kar z dviganjem rok.

Zgodovina nas uči, da je divjala najhujša in najbolj uničujoča tekma med posamezniki pokrajini ali narodi, ki so se sprijeli isto vrsto pridelo, kakor je bilo teko mogoče, da bi eden izmed tekmecev opustil dosežani pridelki in začel gojiti kako drugo rastlino. V splošnem velja, čim večje je število pridelkov, katere goje posameznik predelal, tem manjša je možnost, da pride do ostrih sporov in spopadov med njimi.

V današnji dobi morejo obvladati posamezne dežele vključno proizvodnjo kakega pridelka je tako, da prepovedo izvoz semen ali sadik. Ako bi onemogočili izvozne prepovedi, bi preprečili takim deželam izkoriščati svoj poljaj v škodo vseh drugih narodov. Kartel kavčuka je prišel do svoje moči, se obogatil in mogel groziti vsem narodom le zaradi tega, ker je prepovedal in preprečeval izvoz sadik in semen namiveca Hevea. Urad za prodajo kinina si je prilastil enega izmed najbolj dobičkonosnih monopolov, ki je uspel popolnoma preprečiti izvoz semen in sadik kininovega iz prvotnih proizvajalnih sredstev. Prav isto velja tudi za mnoge manj znane nizozemske monopole, ki so skotraj popolnoma obvladali nekatere pridelke v Nizozemski Vzhodni In-

V valnejsih stvarih izvedejo tajno glasovanje.

Zelo važna zadeva so volitve novih članov občinskega odbora. Te volitve so vedno tajne.

Ko so občinski odborniki izvoljeni, morajo prisesti. Prisega je pomemben sestavni del meščanskega zborovanja, ki se izvrši v zelo svečani obliki. Ko so novoizvoljeni odborniki prisegli, so s tem prevzeli vso odgovornost za občinske posle, ki jih bodo morali izvršiti eno leto, do prihodnjega meščanskega zborovanja.

Meščansko zborovanje jemljejo meščani vedno zelo resno. Ure, ki jih prebijejo pri reševanju skupnih zadev, se jim ne zde brezpripadno trošenje časa, marveč dobro naložen kapital njihove skupne usode in koristi.

ZAVEZNIKA VOJASKA UPRAVA XIII. ZBOR

Vabilo dobaviteljem

Vabimo vse zainteresirane dobavitelje, da stavijo goraj upraviteljske potrebe za dobavo pisarniških potrebščin, pisarniškega pohištva, čistilnih potrebščin, sestavnih delov avtomobilov itd. Seznamni ali vloge z označbo razpoložljivega blaga naj se dostavijo Glavnemu stanu — Uradu za nabavo, soba št. 135 — Ljudski dom. Ponudbeniki naj navedejo veleprodajne cene. Naročila bodo oddajali od časa do časa razni upravni oddeli. ki. Račune bo poravnaval dvakrat mesečno (predvidoma vsakega 9. in 24.). Urad za nabavo — Glavni stan.

Glavni stan — Urad za nabavo. Zaveznika vojaška uprava. Podpis Cap. H. S. Emery

TRŽAŠKA KRONIKA

Obisk divizijskega generala Hardinga

Divizijski general sir John Harding, K. C. B., C. B. E., D. S. O., M. C., poveljnik 18. armadnega zbora, je včeraj obiskal tiskarske prostore družbe «Stabilimento Tipografico Triestino».

Divizijskega generala sta spremljali brigadir Archibald, D. S. O., O. B. E. in podpolkovnik Street; sprejeli pa so ga major David Cousland, načelnik tiskovnega urada za Julijsko krajino, poročnik Alfred Grigis, direktor obeh zavziških dnevnikov, dr. Bojan Ribnikar, glavni urednik, ing. Josip Germ, urednik «Glasa zaveznikov», in g. Vittorio Zanaboni, glavni urednik «Giornale Alleato».

Med obiskom je general Harding pregledoval delo v tiskarni, kjer poleg obeh zavziških dnevnikov tiskajo še štiri druge liste, ki predstavljajo različne politične smeri. Med obiskom se je general prisrčno razgovarjal z nekaterimi stari ter pohvalil njihovo delo.

Razprava o nadzorstvu cen

Časnik za preiskbo pri Zavezniki vojaški upravi je povabil na sestanek, ki se bo vrši danes, zastopnike Enotnega sindikata, Julijskega sindikata, Narodno osvobodilnega odbora za Trst, Sepral in Trgovinske in industrijske zbornice. Na sestanku bodo obravnavali predloge o nadzorstvu nad cenami, in uredbi o ureditvi cen, katere bo predložil Sepral in Trgovinska in industrijska zbornica.

OBJAVA

Zaveznika vojaška uprava objavlja:

Uradno zankamo govorice, ki pravijo, da se bodo na področju mesta Trsta prodajala civilnemu prebivalstvu motorna vozila, ki so bila last sovražnik oboroženih sil.

Na prodaj ne bodo niti sovražna motorna vozila niti vozila, pripadajoča zavezniškim oboroženim silam.

Dramatsko — glasbeni večer je priredil v četrtek zvečer ob 9. uri snotni sindikat prosvetnih delavcev. Prireditelj se je vršila v dvorani prištaniških delavcev. To je bila, kot je v uvodni besedi omenil prof. Josip Kosovel, prva kulturna prireditelj te vrste po dolgih 19 letih vladne vojne. Prireditelj, na kateri so sodelovali med dobrih tisoč nekatere odlične moči, znane in slovenskega kulturnega življenja, je zelo tepe uspešna. Posebno dobro sta se odrezala šentjakovski in barkovski. Ijanki pevski zbor, katere sta vodila pevovodji Svara in Vrabec. Med ostalimi nastopajočimi so bili Modest Sanein, Nada Gabrijeličeva, Danica Lavrenčičeva, violinsti Karlo Sanein, Vladimir Stari, V. Vuga-Kraljeva, Joco Turk in drugi. Udeleženci prireditve so se razšli v najboljšem razpoloženju, odkrito zadovoljni z uspešnim večerom.

Gledališče Verdi. Jutri v soboto ob 19.30 se bo vršil napovedani koncert pianista Alessandra Costantini, ki bo izvajal naslednji spored: Scarlatti — Dve sonati; Beethoven — Sonata op. 27, št. 2; Mendelssohn — Rondo; Chopin — Balada v g-molu. Nocturno v h-duru, Valček v e-molu. Balada v a-duru; Liszt — Rapsodija št. 10.

Lastnike javnih obratov (restoranti, bari itd.), katerim so zaveznika vojaške oblasti ali javne ustanove zaslegle njihove obrate, poziva Pokrajinski turistični urad, V. V. Cassa di Risparmio, 6. II, da se javijo uradu.

Pokrajinsko pošto ravnateljstvo javlja, da je z današnjim dnem odprta pisemska pošta z Italijo in Inozemstvom, razen z Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko in Japonsko.

V zvezi z objavo o delitvi karamel javljajo, da morejo skupine v starosti do 16 let ali preko 65 let, ki imajo pravico na dodatek kot delavci, dvigniti njim pripadajoči obrok proti predložitvi odzeka III in nakaznic od 9 do 12 posebne nakaznice za delavce, ki so bile pred nedavnim izdane.

Lastnike javnih obratov (restoranti, bari itd.), katerim so zaveznika vojaške oblasti ali javne ustanove zaslegle njihove obrate, poziva Pokrajinski turistični urad, V. V. Cassa di Risparmio, 6. II, da se javijo uradu.

Pokrajinsko pošto ravnateljstvo javlja, da je z današnjim dnem odprta pisemska pošta z Italijo in Inozemstvom, razen z Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko in Japonsko.

Med narodi nudi eno izmed važnih zagotovil, da se bo to zgodilo. Semena koristnih rastlin in živali so tudi semena demokracije. Obilna in koristna izmenjava pridelkov lahko postane ena izmed glavnih pridobitev vojne. Njeno glavno orodje, ki bo zmagalo tudi v miru, je prehrana. V dejstvu, da prevažajo danes amerike, angleške in sovjetske ladje ter letala semena in sadike najboljših vrst pridelkov na primerna polja in vrtove vsega svobodnega sveta, vidimo med samo pesniško zamisel, ampak tudi dalekoviden gospodarski načrt. To je navdihnilo vsaj nekatere naše gospodarske in vojaške stratege, da pripravljajo načrte za dobro izbiro in razdelitev semen kot pomembno Evropi, ki naj postane velik skupen vrst, ne pa navadna pekarina ali mlarna, kateri bi morali mi vožiti surovine z našimi dragocennimi ljudmi in je tako preobtežena nimati železnicami. Evropi in ostalemu svetu moramo dati vse potrebno za obnovo njihovega gospodarstva; v slojni zamenjavi z nami in v sklopu svetovnega gospodarstva bo dosego svetovnega največje mero blaginje, ki jo nudita bogastvo prirode in človeška tehnika. (Konec)

Gorica

Slovenski tečaj za učitelje, ki so končali italijansko učiteljsko, se je začel 24. t. m. Obiskovalo ga bo 60 učiteljev in učiteljic. Otvoritvi je prisostvoval zastopnik zaveznika vojaške uprave Sokolov, tečajniki in profesorji zbor. Zastopnik vojaške zaveznika uprave je dejal, da je v skladu s cilji zaveznika uprave, da se vsa mladina poučuje v materinem jeziku. Namen tečaja naj bi bil usposobiti učitelje za poučevanje slovenske mladine v slovenskem jeziku.

Registrski urad v Gorici naznaja, da se je za plačevanje splošnega dohodninskega davka odsej treba posluževati nove pošto čekovne številke, pristojnega urada v Trstu, ker je bila prejšnja ukinjena. Nova številka je 11/6350. Redni roki plačevanja so spet obnovljeni.

Nadajle obvešča registrski urad pooblaščen prodajalce kolkov, da jih lahko dvigajo pri gorški krajevni hranilnici (Cassa di Risparmio) ter istočasno opozarja prodajalce na dolžnost, da imajo kolke v zalogi, ker zapadejo sicer kazni.

Obnova vodovoda, ki je bila prvotno javljena za včeraj popoldne, je doživela nenadno zakasnitev, ker so pri poslednjem pregledu ugotovili dva poškodovani celi v ulici Oficina. Upajo, da bo vodovod začel v polnem obsegu delovati danes popoldne, najkasneje pa jutri.

Znameniti film «Zračne sile» Mary Ann, ki prikazuje usodo velikega ameriškega letala ob napadu na Pearl Harbor in njegov beg pred napredujočimi Japonci, je od včeraj na platnu kina Vittoria.

Saje so se v včeraj zjutraj v dimnikih šlo stev 190 v šentpederskem predmestju. Škoda je znatna, ker je klub hitremu prihodu gasilcev sgorelo kakih 10 kvadrat. metrov strehe.

V neprijeten položaj je prišla šestnajstletna Mara Čm, ki se je kopala v osevušljih vrvih Soče, medtem ko ji neznan tat odnesel obliko, katero je pustila na obali. Za tata se zanima policija.

Številne osebe bodo stopile pred plačno vojaško sodišče zaradi prekrškov dolžni razglasila št. 1, člena 5, odstavka 27, ki prepoveduje zasebnikom posest predmetov, ki pripadajo vojakom ali vojaškim oblastem. Opozorjamo, da je prepovedano imeti kakrnikoli blago, ki pripada vojakom, ne glede na način pridobitve: nakup, darovanje ali zamenjava. Razprava se bo začela ob 9.30 uri v dvorani porotnega sodišča v ulici Capuocini. Vstop občinstvu dovoljen.

V nedeljo bo vsakoletna plavalna tekma čes Soče. Udeležci se je lahko vsakdo. Razpisane so nagrade. Istodavno bo tudi več nogometnih tekem.

Samokres se je po nesreči sprožil Hermanu Pavlinu ter je strel zašel njegovega avta Bruna Persejlo v trebuh. Stanje ranjenca je težko.

Nogo si je zvil pri padcu na cesti gospodinja Ana Angiana.

Vesekal se je v nogo Pavel Martellanc ko je sekal drva.

Pulj

Izpred vojaškega sodišča

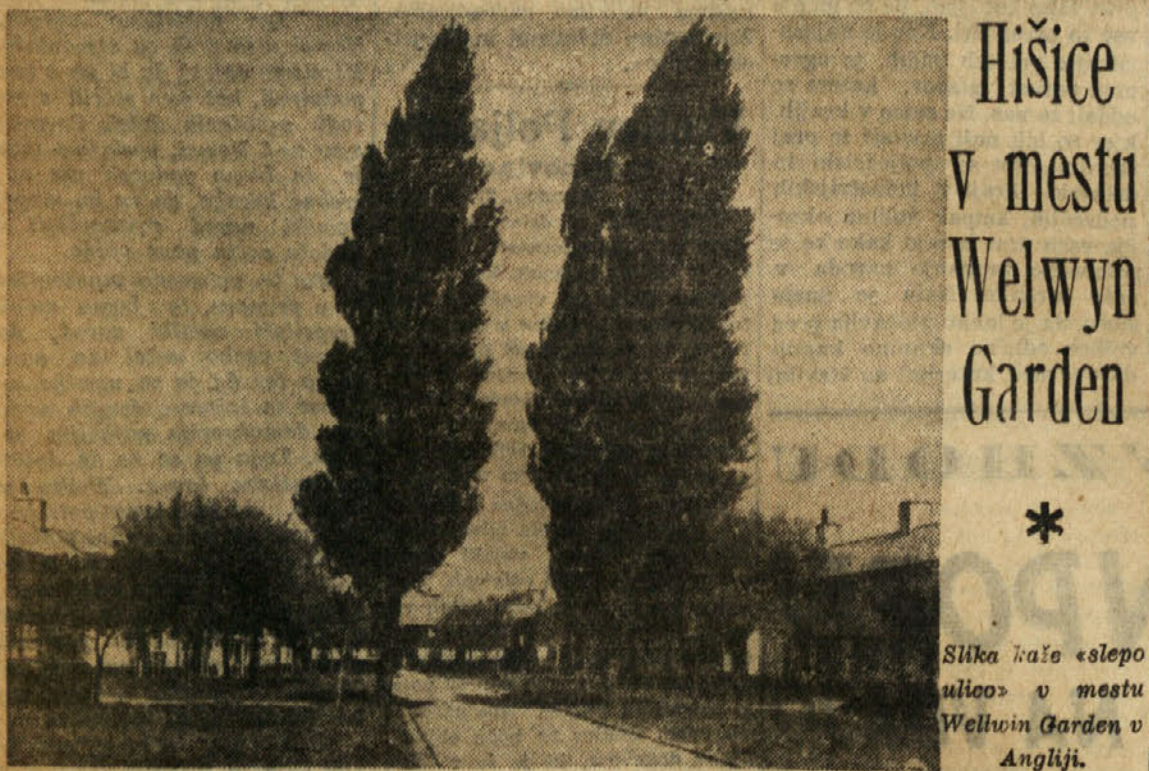
Predsednik zaveznika vojaškega sodišča v Pulju, stotnik L. P. Whitley, je izjavil mladim oboroženim, ki so se udeležili nedovoljenih demonstracij na trgu Oberdan: «Namen proglašam je jasen. Kjer se dve mnenji krizata in lahko pride do ispregov, ne sme izstivati nobena od dveh strank. Med obtoženci so bili: Boris Ciril star 16 let, Goldin Amadeo, star 18 let, Petrovič Gabriel, star 16 let in Puro Anton, star 16 let.

Vsi so izjavili, da so se vračali domov z nogometne tekme, ki se je vršila v Pulju, so pa na poti srečali množico, ki je vzklikala in prepevala partizanske pesmi. Petrovič je izjavil, da so jih mimoidoči imenovali tolovaje ter jih izstivali s pevkami, na kar so obtoženci odgovorili. Ko je predsednik izrekel obsodbo na devet dni zapor, kar je pomenilo njihovo takojšnjo izpustitve, je pripomnil: «ko se vrnete v Pulj, lahko mislite na partizanske pesmi, toda ne polje žila. Ljudstvo je ploskalo sklepu sodišča.

Na istem oddelku je bil obsojen na ena meseca zapor neki Panizolo Rudolf, ki je bil spopasen za krivca, ker je imel v nezakoniti posesti večje množico vojaških cigaret. Del teh je bil najden v obtoženi torbi v stanovanju. Drugi del je bil najden v nogavici, ki je visela na oknu.

Borroni Amadeo je prekršil pravila policije ure ter bil zato obsojen na 500 ur globe, ali na 7 dni zapor. Izjavil je, da se mu je pokvarilo kolo, ko se je vračal s piasa domov.

DIREKTOR POROČNIK ALFRED GRIGIS Tiskovni urednik, Trst. Glavni urednik: PRIMOS B. BRDNIK

Hišice v mestu Welwyn Garden

Slika kaže «slepo ulico» v mestu Welwyn Garden v Angliji.

Zakaj podgane grizejo otroke

Podgane grizejo ljudi zaradi tega, ker jim ugaja človeška kri. Ameriški zdravnik dr. Richter pravi, da to lahko dokáže.

Dr. Richter je postal pozoren, ko je opazil, kako veliko število ljudi prihaja zaradi podganjih ugrizov na zdravljenje v Hopkinsovo bolnico. V štirih letih jih je bilo 87; večina jih je bila iz neposredne okolice omenjene bolnice. Dr. Richter pa je ališal še o 26 nadaljnjih oseb, ki so jih ogrižale podgane, pa niso prišli na zdravljenje v bolnico. Večina pacientov je bilo dečkov, starih manj kot eno leto. «Nega otročička od podgane ogrižale v enajstih zapovrstnih obdobjih, pravi dr. Richter.

Podganji ugrizi so nevarni. Vsi pacienti Hopkinsove bolnice so imeli bodisi zastrupljen bodisi ogrižane cele kose mesa. Sedem jih je dobilo zaradi podganjih ugrizov težko vročino.

Dr. Richter je dal trem podganjem ugriza vročino, se prvotna rana začela zaceli, kcepje pa se ponovno odpre ter je se večja in grša. Vročina se dvigne zelo visoko, pade na to na normalno in se tudi mesece dolgo od časa do časa dviga in zopet pada. Bolnik skuplja boljše znanje, pride v daljši in dobi pot. Zdravljenje je potebno kot pri tiflidi; skoraj vsi eludaji so ozdravljivi.

ZDRAVSTVO

Zdravljenje umobolnih s penicilinom

Čudežno zdravilo penicilin, ki ga je iznašel angleški znanstvenik Fleming, postaja vesak dan bolj pomembno. Z uspehom so ga začeli uporabljati za zdravljenje kapavice in sifilide, torej nekaterih zelo težko ozdravljivih bolezni, zdaj pa prinaša londonski «Daily Mail» vest, da so zdravniki umobolnice Rulbery Hill v Birminghamu s penicilinom ozdravili tudi nekatere umobolne. To razveseljuje vest je pred tednom sporočil na vsakoletnem zborovanju združenja londonskih umobolnih ravnateljev dr. T. C. Graves.

Penicilin vbrizgajo v telo bolnika potem ko so podvzeli vse previdnostne ukrepe, da ne pride do zastrupljenja, ki ga lahko povzroči obolenje vratnih žlez in gnilo zobovje.

Od sedmih bolnikov, ki so jih na ta način zdravili, jih je pet popolnoma ozdravelo in so jih iz zavoda odpustili.

Poškodbe nemških mest

London, 27. julija. Britanski letalski minister je podal svoj vtis o poškodbah v Berlinu, ki je najbolj prizadeto mesto na svetu. Po podatkih, s katerimi razpolagajo pristojne vojaške oblasti, so ameriška in britanska letala odvrkla na Berlin skupno 76.062 ton bomb. Drugo najbolj prizadeto mesto je Essen, kamor je padlo 36.420 ton bomb, medtem ko je na Hamburg padlo 22.580 ton bomb.

Rurski premog za Berlin